

Aluehallitus

Aika 26.10.2026 klo 09:00 -

Paikka Etelä-Savon maakuntaliitto (Mikonkatu 5, Mikkeli) / Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
173		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
174		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
175		Työjärjestyksen hyväksyminen	6
176	1	Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely	7
177	2	Aluehallituksen päätöksen kumoaminen: 25.8.2025 § 161 Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelut DPS	9
178		Maksuvaatimus Itä-Savon sairaanhoitopiiriin sekä Etelä-Savon sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymän jäsenkunnille osastonsihteereiden työaikamuotoa ja palkkasaatavia koskevassa asiassa	13
179	3	Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Kipupotilaiden hoidon ja hoidon koordinoinnin toimivuuden selvittäminen Etelä-Savon hyvinvointialueella" (Peitsaro Panu / Keskustan aluevaltuustoryhmä)	18
180	4	Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Selvitys kaihileikkaustoiminnan tulevaisuuden toiminnallisesta ratkaisusta Etelä-Savon hyvinvointialueella" (Peitsaro Panu)	23
181	5 - 10	Tiedoksi saatettavat asiat	26
182		Hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset	28

Sisällysluettelo

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Leppä Jari	puheenjohtaja
	Valtola Pirkko	1. varapuheenjohtaja
	Seppälä Arto	2. varapuheenjohtaja
	Aho Eero	jäsen
	Huhtinen Marjaana	jäsen
	Järvinen Heli	jäsen
	Peitsaro Panu	jäsen
	Pulliainen Liisa	jäsen
	Saari Sanni	jäsen
	Silvennoinen Eija	jäsen
	Valtola Oskari	jäsen
	Vironen Jouni	jäsen
	Wuorinen Jarkko	jäsen
	Mikkonen Anna-Kristiina	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Vehmala Tommi	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Auvinen Hannu	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Seppälä Santeri	hyvinvointialuejohtaja
	Luukkonen Jaana	johtajaylilääkäri
	Kaukonen Niina	ikääntyneiden palvelujen toimialajohtaja
	Tavi Saara	sosiaalipalvelujen toimialajohtaja
	Lokka Seppo	pelastus- ja turvallisuuspalvelujen toimialajohtaja
	Kuosmanen Kimmo	terveyspalvelujen toimialajohtaja
	Sipilä Sami	konsernipalvelujen toimialajohtaja
	Laurikainen Antti	pöytäkirjanpitäjä
	Poikolainen Tarja	juristi
	Vauhkonen Jouni	viestintäasiantuntija

Aluehallitus

26.10.2026

173**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Aluehallitus 26.10.2026

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta. Kirjallinen kutsu on toimitettu jäsenille sähköpostitse 21.10.2026.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jollei erityiset syyt ole esteenä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään ensisijaisesti sähköisesti. Tällöin valmistelutoimielin tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä. Salassa pidettäviä tietoja voidaan lähettää vain suojatulla yhteydellä.

Todetaan läsnäolijat sähköisessä kokoushallintajärjestelmässä. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään seitsemän jäsentä on läsnä.

Päätös:

Etelä-Savon hyvinvointialue

Esityslista

13/2026

4/33

Aluehallitus

26.10.2026

Aluehallitus

26.10.2026

174

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Aluehallitus 26.10.2026

Aluehallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi aluehallituksen jäsentä ja varalle kaksi jäsentä aakkosjärjestyksessä.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Panu Peitsaro ja Liisa Pulliainen sekä varalle Sanni Saari ja Arto Seppälä. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 29.10.2026 ja se on nähtävänä hyvinvointialueen yleisessä tietoverkossa seuraavana arkipäivänä.

Päätös:

Aluehallitus

26.10.2026

Työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 26.10.2026

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei työjärjestystä päätetä muuttaa.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös:

Aluehallitus

26.10.2026

Otto-oikeuskelpoisten päätösten käsittely

Aluehallitus 26.10.2026

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Hallintosäännön mukaan seuraavia päätöksiä ei tarvitse saattaa toimielimien tietoon eivätkä ne ole ottokelpoisia toimielimille:

1. virka- tai työehtosopimuksen mukaiset henkilöstöpäätökset
2. muiden virka- tai työehtosopimuksen mukaisten ei-harkinnanvaraisten etuuksien myöntäminen
3. palkattomat virkavapaudet ja työlomat, joiden kesto on enintään yksi vuosi
4. henkilöstövalinnat, pois lukien palvelualuejohtajat ja -päälliköt, tulosalueiden esihenkilöt, johtavat asiantuntijat ja viranhaltijat
5. koulutusta ja virkamatkoja koskevat päätökset
6. hankinnat ja sopimukset, joiden kustannusvaikutus on alle 30.000 euroa
7. vuokrasaatavien vapautuspäätökset, joiden

Aluehallitus

26.10.2026

kustannusvaikutus on alle 10.000 euroa

8. päätökset muutoksista ostolaskujen hyväksyjiin ja asiataarkastajiin
9. päätökset saatavien poistoista kirjanpidosta.

Päätökset ovat nähtävillä kokouksessa.

Etelä-Savon hyvinvointialueen viranhaltijapäätökset löytyvät myös osoitteesta

<https://etelasavonha.fi/eloisa/maatoksenteke/viranhaltijapaatokset/> ja

toimielimien esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät osoitteesta

<https://etelasavonha.fi/eloisa/maatoksenteke/esityslistat-ja-poytakirjat/>.

Toimivalta:

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 97.1 §

Hallintosääntö § 32

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee tiedoksi toimielimien ja viranhaltijoiden päätökset ajalta 4.-18.10.2026 ja päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan.

Päätös:

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 1 Paatosluettelo_0410-1810_2026

Aluehallitus

26.10.2026

177**Aluehallituksen päätöksen kumoaminen: 25.8.2025 § 161 Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelut DPS**

Aluehallitus 26.10.2026

5299/00.01.02.02/2025

Valmistelija

Juristi Tarja Poikolainen puh. 040 359 9483

Asian tausta:

Aluehallitus on päätöksellään 25.8.2025 § 161 päättänyt, että hyvinvointialue perustaa sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelujen dynaamisen hankintajärjestelmän (DPS) omana hankintanaan. Hankintaa ei ole valmisteltu eikä hankintayksikköä sitovaa hankintailmoitusta ole julkaistu. Hankinnan valmistelun yhteydessä on tunnistettu seikkoja, jotka edellyttävät aiemman päätöksen muuttamista.

Perustelut:

1. Palvelutarve

Hyvinvointialueella on tunnistettu tarve sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalveluille terveyspalvelujen toimialan lisäksi myös sosiaalipalveluissa ja ikääntyneiden palveluissa. Tarve on siten alkuperäistä laaja-alaisempi ja koskee hyvinvointialueen palvelutuotantoa kokonaisuudessaan.

2. Voimassa oleva yhteishankinta

Aluehallitus

26.10.2026

Hankintayksikkö on sitoutunut "Sote-alan henkilöstövuokraus 2021–2026 DPS" -yhteishankintaan, joka on voimassa 31.12.2026 saakka.

Hankintayksiköllä ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta päällekkäistä dynaamista hankintajärjestelmää samalle hankintakohteelle – omana hankintana ja yhteishankintana – ilman, että se johtaisi hankintalain (1397/2016) avoimuus- ja tasapuolisuusperiaatteiden vastaiseen tilanteeseen.

3. Hanselin DPS ja hyvinvointialueiden yhteishankinta

Hansel Oy on hankintalain 4 §:n 12 kohdassa tarkoitettu yhteishankintayksikkö, jonka asiakaspiiriin hyvinvointialueet kuuluvat. Hansel Oy valmistelee yhteistyössä Hyvil Oy:n kanssa sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalveluja koskevaa dynaamista hankintajärjestelmää, johon ovat lähtökohtaisesti liittymässä kaikki hyvinvointialueet. Hankintalain 20 §:n mukaan hankintayksikkö voi käyttää yhteishankintayksikön kilpailuttamia hankintasopimuksia, puitejärjestelyjä ja dynaamisia hankintajärjestelmiä ja täyttää näin hankintalain kilpailuttamisvelvoitteen.

Hanselin DPS:ään liittyminen on hyvinvointialueen kannalta tarkoituksenmukaista seuraavista syistä:

- Yhteishankinta kokoaa kaikkien hyvinvointialueiden hankintavolyymit, mikä parantaa neuvotteluasemaa ja mahdollistaa kustannussäästöjä verrattuna hajautettuun hankintatoimeen.
- Oman DPS:n perustaminen, ylläpito ja hallinnointi edellyttäisi merkittäviä henkilöstöresursseja, joita hankintayksiköllä ei ole käytettävissä.
- Yhteishankintayksikön käyttäminen vähentää päällekkäistä kilpailuttamistyötä ja hallinnollisia kustannuksia.

Aluehallitus

26.10.2026

- Hanselin DPS kattaa hyvinvointialueen tunnistetun palvelutarpeen kaikilla toimialoilla: terveystalveissa, sosiaalipalveluissa ja ikääntyneiden palveluissa.

4. Toimivalta Hanselin DPS:ään liittymisestä

Hallintosäännön 65.2 §:n mukaan toimivalta Hanselin yhteishankintaan liittymisestä on rahoitusjohtajalla. Hanselin DPS:ään liittyminen ei siten edellytä aluehallituksen erillistä päätöstä, vaan se kuuluu rahoitusjohtajan toimivaltaan.

Toimivalta tehdä Hanselin DPS:n sisäisistä kilpailutuksista hankintapäätöksiä määräytyy kyseisen sisäisen kilpailutuksen arvon mukaan hallintosäännön 64 §:n mukaisesti.

5. Aiemman päätöksen muuttaminen

Aluehallituksen päätös 25.8.2025 § 161 on lainvoimainen hallintopäätös, joka velvoittaa hankintayksikköä. Koska hankintaa ei ole valmisteltu eikä hankintailmoitusta ole julkaistu, päätöksestä ei ole syntynyt ulkopuolisia oikeuksia tai velvoitteita, joiden suojaamiseksi päätöksen voimassaoloa tulisi jatkaa. Aluehallituksella on toimivalta muuttaa omaa aiempaa päätöstään uudella hankintastrategisella linjauksella. Oikeustilan selkeyttämiseksi on perusteltua, että aluehallitus tekee asiasta nimenomaisen uuden päätöksen, jolla se muuttaa aiempaa linjaustaan ja päättää hyvinvointialueen hankintastrategiasta sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelujen osalta.

Toimivalta

Hallintolaki 50 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää:

Aluehallitus

26.10.2026

1. muuttaa päätöstään 25.8.2025 § 161 siten, että hyvinvointialue ei perusta omaa sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelujen dynaamista hankintajärjestelmää;
2. todeta, että hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalveluita voidaan hankkia esimerkiksi Hansel Oy:n dynaamisen hankintajärjestelmän kautta, johon liittymisestä päättää rahoitusjohtaja hallintosäännön 65.2 §:n nojalla. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalveluita voidaan hankkia myös muuten kuin yhteishankintayksikön DPS:n kautta silloin, kun se on hankinnan kohteen vuoksi tarkoituksenmukaista.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 2 Etelä-Savon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysalan henkilöstövuokrauspalvelut DPS

Aluehallitus

26.10.2026

178**Maksuvaatimus Itä-Savon sairaanhoitopiirin sekä Etelä-Savon sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymän jäsenkunnille osastonsihteereiden työaikamuotoa ja palkkasaatavia koskevassa asiassa**

Aluehallitus 26.10.2026

7167/00.04.02/2026

Valmistelija

Juristi Aki Rasimus puh. 040 6567444

Itä-Savon sairaanhoitopiirin (Sosteri) sekä Etelä-Savon sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymän (Essote) aikana on nostettu kanne kuntayhtymiä vastaa osastonsihteereiden työaikamuotoa ja palkkasaatavia koskevassa asiassa. Etelä-Savon käräjäoikeus on antanut Sosterin ja Essoten osalta tuomiot 21.2.2024. Tuomioiden mukaan Sosteri ja Essote tuomittiin korvaamaan palkkasaatavat kantajien kanteen mukaisesti. Etelä-Savon hyvinvointialue valitti päätöksistä Itä-Suomen hovioikeuteen. Itä-Suomen hovioikeus hylkäsi valitukset päätöksillään 3.7.2025. Etelä-Savon hyvinvointialue haki päätöksiin valituslupaa korkeimmasta oikeudesta. Korkein oikeus hylkäsi valitusluvut päätöksillään 10.2.2026 ja hovioikeuden tuomio jää voimaan.

Itä-Suomen hovioikeus on tuomiossaan velvoittanut Etelä-Savon hyvinvointialueen maksamaan osastonsihteereille heidän palkkasaatavansa viivästyskorkoineen ja oikeudenkäyntikuluineen seuraavasti:

Sosteri:

- Palkkasaatava viivästyskorkoineen yhteensä 197 507,78 €
- Sivukulut yhteensä 24 217,73 €
- Oikeudenkäyntikuluja yhteensä 67 950,84 €
- Asianosaiskuluja 928 €

Essote:

Aluehallitus

26.10.2026

- Palkkasaatava viivästyskorkoineen kanteen mukaan yhteensä 309 977,32 €
- Sivukulut yhteensä 67 859,40 €
- Oikeudenkäyntikuluja 73 759,69 €
- Asianosaiskuluja 176 €

Etelä-Savon hyvinvointialue on käynyt neuvotteluja Sosterin ja Essoten entisten jäsenkuntien kanssa edellä mainittujen kustannusten korvaamisesta Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Neuvotteluissa on ollut käytävissä kaksi asiantuntijalausuntoa. Asiantuntijalausuntojen mukaisesti kuntien tulee korvata aiheutuneet kustannukset, joiden peruste on syntynyt ennen 1.1.2023. Toisen lausunnon mukaan kuitenkin korvattavaksi ei tulisi palkkasaatavia koskevat viivästyskorot. Korvauksen jakautuvat kunnille peruspääomien suhteessa.

Neuvotteluissa on päästy yksimielisyyteen seuraavien kustannusten korvaamisen osalta:

Sosteri:

- Palkkasaatavien pääomat kanteen mukaan yhteensä 116 599,57 €
- Sivukulut yhteensä 24 217,73 €
- Asianosaiskuluja 928 €

Essote:

- Palkkasaatavien pääomat kanteen mukaan yhteensä 195 312,27 €
- Sivukulut yhteensä 67 859,40 €
- Asianosaiskuluja 176 €

Neuvotteluissa on ollut näkemys eroa käräjäoikeuden oikeudenkäyntikulujen korvaamisen osalta, jotka ovat Sosterin osalta 67 950,84 € ja Essoten osalta 73 759,69 €. Neuvottelussa tuotiin esille, että ne ovat pääsääntöisesti syntyneet 1.1.2023 jälkeen ja siten vastuu niiden osalta kuuluisi Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Etelä-Savon hyvinvointialueen

Aluehallitus

26.10.2026

näkemyksen mukaan oikeudenkäyntikulujen peruste on syntynyt, kun asia on tullut vireille käräjäoikeudessa ja kustannukset kohdistuvat kuntayhtymien aikana syntyneeseen työaikamuotoa ja palkkausta koskevaan riita-asiaan. Näin ollen kustannukset kuuluvat kuntien korvattavaksi. Hyvinvointialue on vastannut oikeudenkäyntikuluista hovioikeuden ja korkeimman oikeuden osalta.

Edellä mainitulla perusteella Sosterin ja Essoten entisille jäsenkunnille Etelä-Savon hyvinvointialue esittää maksuvaatimuksen alla olevien kustannusten osalta:

Sosteri

- Palkkasaatavien pääomat kanteen mukaan yhteensä 116 599,57 €
- Sivukulut yhteensä 24 217,73 €
- Oikeudenkäyntikuluja 67 950,84 €
- Asianosaiskuluja 928 €
- Yhteensä 209 696,14 €

Essote

- Palkkasaatavien pääomat kanteen mukaan yhteensä 195 312,27 €
- Sivukulut yhteensä 67 859,40 €
- Oikeudenkäyntikuluja 73 759,69 €
- Asianosaiskuluja 176 €
- Yhteensä 337 107,36 €

Kustannukset jakautuvat kunnittain kuntayhtymien peruspääomien suhteessa seuraavasti:

Sosterin alueen kuntien kustannusten jako peruspääomien suhteessa	Peruspääoma 2022	Osuus	Maksuosuus
Enonkoski	674 021 €	4,19 %	8 787,15 €
Rantasalmi	1 232 720 €	7,66 %	16 070,86 €
Savonlinna	12 915 460 €	80,30 %	168 377,74 €
Sulkava	1 262 598 €	7,85 %	16 460,38 €

Aluehallitus

26.10.2026

Yhteensä	16 084 799 €	100 %	209 696,14 €
Essoten alueen kuntien kustannusten jako peruspääomien suhteessa	Peruspääoma 2022	Osuus	Maksuosuus
Hirvensalmi	902 185,07 €	3,05 %	10 281,77 €
Joroinen	1 461 244,02 €	4,94 %	16 653,10 €
Juva	1 901 983,62 €	6,43 %	21 676,00 €
Kangasniemi	1 618 017,17 €	5,47 %	18 439,77 €
Mikkeli	16 984 743,28 €	57,42 %	193 567,05 €
Mäntyharju	1 964 101,28 €	6,64 %	22 383,93 €
Pertunmaa	635 966,53 €	2,15 %	7 247,81 €
Pieksämäki	3 295 194,01 €	11,14 %	37 553,76 €
Puumala	816 403,54 €	2,76 %	9 304,16 €
Yhteensä	29 579 838,52 €	100 %	337 107,36 €

Erimielisyystilanteessa asia käsitellään hallintoriitana Itä-Suomen hallinto-oikeudessa.

Toimivalta

Hallintosääntö 9 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää esittää maksuvaatimuksen Itä-Savon sairaanhoitopiiriin sekä Etelä-Savon sosiaali- ja terveyshuollon kuntayhtymän jäsenkunnille alla olevan erittelyn mukaisilla maksuosuuksilla.

Sosteri:

- Enonkoski 8 787,15 euroa
- Rantasalmi 16 070,86 euroa
- Savonlinna 168 377,74 euroa
- Sulkava 16 460,38 euroa

Essote:

- Hirvensalmi 10 281,77 euroa
- Joroinen 16 653,10 euroa
- Juva 21 676,00 euroa
- Kangasniemi 18 439,77 euroa
- Mikkeli 193 567,05 euroa
- Mäntyharju 29 631,74 euroa (Mäntyharju 22 383,93 euroa, Pertunmaa 7 247,81 euroa)
- Pieksämäki 37 553,76 euroa
- Puumala 9 304,16 euroa

Aluehallitus

26.10.2026

Maksuvaatimuksen eräpäivä on 15.12.2026.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös:

Tiedoksi Päätöksessä mainitut kunnat

Oheisaineisto

Otsikko

Hovioikeuden tuomio (Etelä-Savon HA) osastonsihteerit, Sosteri

Hovioikeuden tuomio (Etelä-Savon Ha) osastonsihteerit, Essote

Lausunto-Mäenpää

Lausunto hyvinvointialueille palkkasaatavia koskevasta vastuusta 13.4.2026, luottamuksellinen

Etelä-Savon hyvinvointialueen esitys palkkasaatavien korvaamisesta aluehallitus 26.10.2026

Aluehallitus

26.10.2026

179

Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Kipupotilaiden hoidon ja hoidon koordinoinnin toimivuuden selvittäminen Etelä-Savon hyvinvointialueella" (Peitsaro Panu / Keskustan aluevaltuustoryhmä)

Aluehallitus 26.10.2026

7801/00.01.02.02/2025

Valmistelija

Terveyspalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen puh. 040 656 7885

Keskustan aluevaltuustoryhmä / Panu Peitsaro on tehnyt aluevaltuustoaloitteen Kipupotilaiden hoidon ja hoidon koordinoinnin toimivuuden selvittäminen Etelä-Savon hyvinvointialueella 8.6.2026. Aluevaltuustoaloitteessa esitetään, että Eloisa selvittää nykyisen hajautetun kipupotilaiden hoitomallin toimivuutta ja vaikuttavuutta potilaiden, perusterveydenhuollon, työterveyshuollon, yksityisten palveluntuottajien sekä muiden yhteistyökumppaneiden näkökulmasta ja ryhtyy tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin. Selvityksessä tulee erityisesti arvioida kipupotilaiden palveluiden saatavuutta ja hoitoon pääsyä, hoidon koordinointia, vastuunjakoa ja hoitopolkujen toimivuutta, lääkeriippuvuuden ja monimutkaisen lääkehoidon kanssa elävien kipupotilaiden palveluiden riittävyyttä, Käypä-hoito-suositusten toteutumista ja mahdollisia kehittämistoimia.

Nykytilanne

Eloisalla kuten muillakin hyvinvointialueilla on ollut haasteita saada kipulääkäreitä rekrytoitua. Osasyynä on se, että kipupoliklinikat vanhalla mallilla ovat olleet henkilökunnalle hyvin kuormittavia paikkoja, koska sinne on ohjautunut sekä päihde- ja opioidiriippuvaisia potilaita että riittävää

Aluehallitus

26.10.2026

psykykkistä apua vailla olevia potilaita. Miksi näin on käynyt, on monien asioiden summa, mutta merkittävin syy on ollut osaamisvaje akuutin kivun hoidossa sekä biopsykososiaalisen ajattelutavan puuttuminen potilaan hoitoa suunniteltaessa.

Aiemmin opioideja on määrätty liian herkästi eikä niiden käyttöä ole suunniteltu. Nyt olemme menneet toiseen ääripäähän ja lääkärit ovat tulleet varovaisiksi ja välttävät niiden käyttöä valvonnan pelossa ja siksi lääkehoito on joillakin potilailla jäänyt puuteelliseksi.

Kivunhoito ei ole ollut asianmukaista ja nykykäsitysten mukaista. Vanhan ajan kipupoliklinikka ei ole myöskään enää toimiva konsepti, joten on täytynyt lähteä rakentamaan uutta. Kipua on arvioitava tarkemmin heti alkuvaiheesta alkaen ja on tehtävä potilaan kanssa yhdessä asianmukainen suunnitelma (ICF) potilasasiakirjoihin. Päihdelääkärin roolia ja moniammatillista yhteistyötä on vahvistettava, ettei hoitava lääkäri jää yksin vaativien potilastapausten kanssa.

Lähdimme rakentamaan uutta ja jotta potilaat tulevat hoidetuksi, teimme päätöksen, että kukin erikoisala kantaa toistaiseksi vastuun omien potilaiden kivunhoidosta. Se oli ensimmäinen askel kohti uudenlaista mallia. Tarkoitus oli rakentaa kunnollinen kivunhoidon hoitoketju. Henkilökuntaa on koulutettu kipupotilaiden kohtaamisessa ja lääkkeettömien hoitomenetelmien käytössä. Kivunhoidon osaamista on ollut talossa ja sitä on myös ostettu ulkopuolelta. Tämä on hidasta ja ulospäin näyttää varmasti siltä, ettemme tee mitään asian teen, mutta koko ajan olemme ottaneet askeleita eteenpäin.

Henkilökuntaa on nyt koulutettu terapiapalveluissa, mutta työtä on vielä, koska osaamisvajetta löytyy osassa hoitohenkilökuntaa ja lääkäreitä täytyy ottaa mukaan vielä aktiivisemmin. Haemme hankerahaa ensi vuodelle alla olevan suunnitelman toteuttamiseksi.

Kipupotilaan hoitoketju

Aluehallitus

26.10.2026

Kipupotilaan hoitoketjua ollaan uudistamassa uusien tutkimustulosten mukaiseksi. Hoidon keskeisenä periaatteena on se, että kukin ammattilainen/yksikkö, joka tapaa kipupotilaan kantaa vastuuta potilaan hoidosta siinä missä hoitaa muutakin potilaan sairautta. Hoitosuunnitelma luodaan yhdessä potilaan kanssa. Potilasta tuetaan niin kauan, että kipu on hellittänyt tai hän pärjää arjessa kivun kanssa. Olemme mukana kehittämässä myös uudenlaista mallia myös järjestöjen mukaan ottamisesta potilaan tukiverkostoksi.

Akuutin kivun hoitoon panostetaan, sillä akuutin kivun keskeisellä hoidolla ehkäistään kivun pitkittymistä. Siinäkin potilasohjaus ja lääkkeettömät keinot ovat keskeisiä. Hyvin tärkeää on tunnistaa varhaisessa vaiheessa pitkittymisen riskitekijät, joita on tutkimusten mukaan löydetty. Riskitekijöihin kohdistuva hoito ja seuranta on tärkeää. Akuutti kipu on myös etsikkoaika elintapamuutosten käynnistämiseen, sillä motivaatio on kipuoireen uusiutumisen riskin vähentämiselle silloin.

Kipua on aina arvioitava niin, että siihen sisällytetään potilaan oma kokemus kivusta sekä hänen kokemansa rajoitteet biopsykososiaalista viitekehystä (ICF) käyttäen ja kuvaten potilasasiakirjoihin selkeä tilannekartoitus statuslöydöksillä sekä kyselyjen ja mittarien avulla. Potilaan kivun syy pyritään selvittämään mahdollisimman tarkasti ja kerrottava potilaalle tutkimuslöydösten merkitys sekä luotava hoito- ja kuntoutussuunnitelma yhdessä potilaan kanssa. Tämä koskee sekä akuuttia että pitkittynyttä kipua.

Kivun hoidossa keskeistä ovat lääkkeettömät kivun hoitomenetelmät, joihin henkilökuntaa on koulutettu. Erityisen tärkeää on ohjattu omahoito, jossa potilasta tuetaan ammattilaisen turvin omassa aktiivisessa arjessaan ja kokemuksen kautta oppimaan miten voi käyttää kehoaan turvallisesti ja kipua pelkäämättä. Osalle potilaasta sopii ryhmämuotoinen interventio, jossa saa myös vertaistukea. Lisäksi käytössä on musiikin hyödyntämistä,

Aluehallitus

26.10.2026

rentoutusharjoituksia, käyttäytymisterapeuttisten menetelmien yhdistämistä harjoitteluun sekä fysikaalisia hoitoja liikehoidon tukena. Lisäksi joskus tarvitaan apuvälineitä.

Mikäli lääkkeitä tarvitaan, on noudatettava suosituksia ja pidättäydyttävä PKV lääkkeistä, jos mahdollista. Mikäli niitä tarvitaan akuutissa kovassa kivussa, on aina järjestettävä seuranta ja lääkkeen lopetus, jotta emme ammattilaisina loisi potilaalle riippuvuusongelmaa. Mikäli opioideihin on syntynyt riippuvuus, jo tilannekartoituksen yhteydessä ohjataan päihdelääkäriin arvioon, jossa voidaan lääkitys turvallisesti purkaa.

Tarvittaessa on käytössä myös moniammatillinen kiputiimi, jonka ammattilaiset voivat tulla hoitavan tahon avuksi, mutta hoitovastuu pysyy aina omalla erikoisalalla tai PTH:lla, jos potilas on siirtynyt sairautensa vuoksi sinne seurantaan. Myös neurokirurgien käyttämiä kajoavia kivunhoitomenetelmiä voidaan käyttää. Olemme suunnittelemassa kivunhallintakursseja kuntoutuksen järjestämänä potilaille, joille edellä mainitut interventiot eivät ole riittäviä, vaan tarvitsevat moniammatillista tukea päiväkuntoutuksen muodossa. Tätä suunnittelemme Savonlinnaan, jossa tilat tulevat mahdollistamaan tällaisen kuntoutusmuodon jatkossa. Erityisen vaikeita tapauksia varten meillä on yhteistyö KYS:n kipuklinikan kanssa.

Yhteenveto

Kivunhoidon järjestämistä ja hoitoketjua kehitetään, mutta sen perusteella ei voida vielä tehdä kattavaa johtopäätöstä hajautetun mallin toimivuudesta, vaikuttavuudesta, tai palvelujen riittävydestä. Kivunhoidon suunnitelma vaatii moniammatillista yhteistyötä. Tämä toimii pilottina myös tuleville hoitoketjuille, joita suunnittelemme hoidon jatkuvuutta ajatellen. Hoitoketjun kehittämisessä tavoitteena on hoidon jatkuvuuden ja potilaan kokonaistilanteen huomioon ottamisen vahvistaminen.

Aluehallitus

26.10.2026

Toimivalta

Hallintosääntö 126.3 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 3 Aloite, kipupotilaiden hoito (Keskustan aluevaltuustoryhmä)

Aluehallitus

26.10.2026

180**Vastaus 8.6.2026 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen "Selvitys kaihileikkaustoiminnan tulevaisuuden toiminnallisesta ratkaisusta Etelä-Savon hyvinvointialueella" (Peitsaro Panu)**

Aluehallitus 26.10.2026

7801/00.01.02.02/2025

Valmistelija

Terveyspalvelujen toimialajohtaja Kimmo Kuosmanen puh.040 656 7885

Aluevaltuutettu Panu Peitsaro on tehnyt 8.6.2026 aluevaltuustoaloitteen "Selvitys kaihileikkaustoiminnan tulevaisuuden toiminnallisesta ratkaisusta Etelä-Savon hyvinvointialueella".

Etelä-Savon hyvinvointialueen Eloisan molemmissa sairaaloissa on toimiva silmätautien yksikkö, jossa hoidetaan erikoissairaanhoidoa vaativia silmäsairauksia. Mikkelin ja Savonlinnan sairaaloiden silmätautien toiminta perustuu toimintaan sitoutuneeseen henkilökuntaan. Mikkelissä silmälääkäritoiminta on ulkoistettu, eikä yksikössä tällä hetkellä ole virkalääkäreitä. Omaa hoito- ja avustavaa henkilöstöä on Mikkelissä 20. Toiminnan kokonaiskustannukset ovat 1,65 miljoonaa euroa vuodessa. Savonlinnassa työskentelee kolme osa-aikaista virkalääkärinä ja kaksi ostopalvelulääkärinä sekä 11 hoitajaa. Toiminnan kokonaiskustannukset ovat 450 000 euroa vuodessa. Yksiköillä on yhteinen osastonhoitaja.

Sairaaloiden välinen työnjako ja yhteistyö ovat toimineet hyvin. Mikkelin yksikkö vastaa päiväaikaisten päivystyspotilaiden hoidosta ja on kantanut päävastuun muun muassa loma-aikojen toiminnan turvaamisesta. Kaihileikkauksia tehdään molemmissa sairaaloissa säännöllisesti, ja hoitotakuu toteutuu. Leikkausmäärät on esitetty alla olevassa taulukossa. Potilasturvallisuus ja toiminnan laatu ovat molemmissa sairaaloissa korkealla tasolla. Silmätauteihin erikoistuvia lääkäreitä koulutetaan tällä

Aluehallitus

26.10.2026

hetkellä Savonlinnan sairaalassa. Tavoitteena on laajentaa erikoistuvien lääkäreiden koulutusta myös Mikkelin keskussairaalaan.

Kaihileikkaukset

Vuosi	Mikkeli	Savonlinna
2023	1084	961
2024	1665	1017
2025	1965	1065
1-9 / 2026	1403	825

Molempien sairaaloiden silmätautien ylläkkäreiden asiantuntija-arvion mukaan kaihileikkaustoimintaa on perusteltua jatkaa sekä Mikkeliissä että Savonlinnassa sen sijaan, että toiminta keskitettäisiin yksinomaan toiseen sairaalaan. Arvion perusteena ovat väestön ikääntymisestä johtuva leikkaustarpeen kasvu sekä toiminnan laajuus, joka puoltaa palvelun tuottamista lähipalveluna. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä kehitystä, jossa naapurihyvinvointialueet ohjaisivat kaihileikkauspotilaitaan Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Mahdollisiin hoitojonojen kasvuun vastataan tehostamalla omaa toimintaa esimerkiksi ilta-aikaisilla leikkauksilla tai rekrytoinneilla.

Yhteistyöalueen (YTA) selvitys silmätautien palvelujen järjestämisestä on edennyt, mutta valmistelu on edelleen kesken. Eloisa on sitoutunut jatkamaan selvitystä ja valmistelua. Valmistelussa ovat YTA-johtoryhmän hyväksymä järjestämisvastuun siirtoon liittyvä sopimus sekä yhteisen tuotantomallin liiketoimintasuunnitelma. Selvityksen tulokset ohjaavat myös Etelä-Savon hyvinvointialueen toiminnan jatkosuunnittelua. Tässä vaiheessa hyvinvointialueen tavoitteena on turvata kaihileikkausten ja muun silmätautien erikoisan toiminnan jatkuvuus molemmissa sairaaloissa vähintään nykyisessä laajuudessa. Tiedyt vaativat silmäkirurgiset toimenpiteet sekä ympärivuorokautinen silmätautien

Aluehallitus

26.10.2026

päivystys on perusteltua keskittää yliopistosairaalaan nykyisen käytännön mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosääntö 126.3 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi

Liitteet

Numero Otsikko

Liite 4 Aloite, kaihileikkaukset (Peitsaro)

Aluehallitus

26.10.2026

Tiedoksi saatettavat asiat

Aluehallitus 26.10.2026

Aluehallitukselle tiedoksi seuraavat asiat:

1. Valtiovarainministeriön päätös: EU:n monivuotisen rahoituskehyn 2028–2034 kumppanuussuunnitelman ministeriöiden välisen valmisteluryhmän täydentäminen
2. Kerro palveluistasi 2026-kyselyn tulokset - Ikääntyneiden palvelut
3. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 29.9.2026 § 54 ja liite: Lausunto tarkastuslautakuntien Itä-Suomen yhteistyöalueen yhteisarvioinnissa esitettyihin kysymyksiin.
4. Yhteenveto Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä sekä maakuntaliiton vastineet

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös:**Liitteet**

Numero Otsikko

Liite 5 Valtiovarainministeriön asettamispäätös 30.9.2026 VN/18905/2026-VM-18, NRP-valmisteluryhmän asettamispäätöksen täydentäminen

Liite 6 Kerro palveluistasi 2026 -kyselyn tulokset - Ikääntyneiden palvelut

Liite 7 Keski-Suomen hyvinvointialue aluevaltuusto pöytäkirjanote 29.9.2026 § 54

Aluehallitus

26.10.2026

Numero Otsikko

Liite 8 Aluehallitusten lausuntoluonnos Itä-Suomen YTA-alueen tarkastuslautakuntien yhteisarviointiin 2025

Liite 9 Yhteenveto_OAS_PalauteJaVastineet

Liite 10 Pöytäkirjanote_ §122

Aluehallitus

26.10.2026

182

Hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset

Aluehallitus 26.10.2026

Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus ajankohtaisiin asioihin.
Käydään läpi ajankohtainen mediakatsaus.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi hyvinvointialuejohtajan esiin nostamat
ajankohtaiset asiat ja jäsenten esittämät kysymykset.

Päätös:

Aluehallitus

Aika 26.10.2026 klo 09:00 -

Paikka Etelä-Savon maakuntaliitto (Mikonkatu 5, Mikkeli) / Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
183	Vuoden 2027 talousarvioon ja alijäämien kattamiseen liittyvien yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen ja lopputuloksen vahvistaminen	2

Aluehallitus

26.10.2026

183**Vuoden 2027 talousarvioon ja alijäämien kattamiseen liittyvien yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen ja lopputuloksen vahvistaminen**

Aluehallitus 26.10.2026

7159/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Juristi Aki Rasimus puh. 0406567444

Henkilöstöjohtaja Petri Alaluusua puh. 0406567232

Tausta

Aluehallitus on 23.6.2026 § 138 hyväksynyt talousarvioraamin vuodelle 2027. Talousarvioraami edellyttää merkittäviä sopeuttamistoimenpiteitä, joiden tavoitteena on 34 miljoonan euron säästövaikutus. Koska talousarvioehdotus vuodelle 2027 sekä kertyneen alijäämän vähentäminen sisältää henkilöstömenojen vähennyksiä ja muita toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaa irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia tai heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, työnantajalla on ollut velvollisuus käydä yhteistoimintamenettely ennen lopullisen talousarvioehdotuksen tekemistä aluevaltuustolle.

Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

Henkilöstöjohtaja on hallintosäännön 7 luvun 33 §:n mukaisesti käynnistänyt yhteistoimintamenettelyn. Työnantaja on antanut kirjallisen neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista 26.8.2026 työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 7 §:n 1 momentin mukaisesti. Neuvotteluesitys on toimitettu myös työvoimaviranomaiselle Etelä-Savon työllisyyspalveluille viimeistään neuvottelujen alkaessa lain 7 §:n 2 momentin mukaisesti.

Neuvotteluesitys on sisältänyt lain 7 §:n 2 momentin mukaiset kirjalliset tiedot:

- aiottujen toimenpiteiden perusteet

Aluehallitus

26.10.2026

- alustavan arvion irtisanomisten, lomauttamisten ja osa-aikaistamisten määrästä
- selvityksen periaatteista, joiden mukaan toimenpiteen kohteeksi joutuvat työntekijät määräytyvät
- arvion ajasta, jonka kuluessa toimenpiteet pannaan toimeen

Neuvottelut ovat koskeneet lähtökohtaisesti koko Etelä-Savon hyvinvointialueen henkilöstöä joko välittömästi tai välillisesti.

Työllistymistä edistävä toimintasuunnitelma

Koska neuvottelut ovat koskeneet vähintään kymmenen henkilön irtisanomista tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla, työnantaja on neuvottelujen alussa esittänyt henkilöstön edustajille lain 4 a §:n mukaisen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman periaatteet sekä toimintaperiaatteet, joiden mukaisesti irtisanomisajan kuluessa tuetaan henkilöstön työllistymistä. Työnantaja on selvittänyt työvoimaviranomaisen kanssa julkiset työvoimapalvelut, joilla irtisanottavien henkilöiden työllistymistä tuetaan.

Neuvottelujen kulku

Yhteistoimintaneuvottelut on käyty 3.9.2026–15.10.2026. Neuvotteluissa on käsitelty sopeutussuunnitelmia toimialoittain. Neuvotteluissa on käsitelty henkilöstöön kohdistuvien toimenpiteiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti.

Henkilöstöjärjestöjen edustajat ovat neuvotteluissa edustaneet koko henkilöstöä lain 3 §:n mukaisesti. Yhteistoimintamenettelyllä on pyritty turvaamaan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Suunniteltuja muutoksia ja niiden perusteita, vaikutuksia ja mahdollisia vaihtoehtoja on käyty läpi vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa yhteistoimintalain hengen mukaisesti.

Neuvottelujen tulos

Aluehallitus

26.10.2026

Yhteistoimintaneuvottelut on saatettu päätökseen 15.10.2026. Neuvottelut ovat päättyneet erimielisinä. Henkilöstöjärjestöjen jättämät lausunnot ovat 15.10.2026 päivätyn neuvottelupöytäkirjan liitteinä.

Yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksena irtisanomisuhka kohdistuu 102 tehtävään ja näissä tehtävissä toimiviin henkilöihin. Henkilöstöön kohdistuvien sopeutustoimien säästövaikutus on noin 15,5 miljoonaa euroa. Irtisanomisen välttämiseksi työnantaja selvittää mahdollisuudet sijoittaa henkilöt toisiin tehtäviin.

Kaikki esitettävät toimenpiteet toteutetaan taloudellisin ja tuotannollisin perustein.

Asiakirjojen julkisuus

Oheismateriaalina oleva 15.10.2026 yhteistoimintaneuvottelun pöytäkirja liitteineen ja toimialojen neuvottelun aikana esittämät yhteenvedot ennakkovaikutusten arvioineineen eivät ole vielä julkisia (Julkisuuslain 6 § 9 k). Asia tulee julkiseksi kunkin toimenpiteen osalta erikseen, kun sitä koskeva erillinen päätös on tehty.

Toimivalta

hyvinvointialuelaki 611/2021, 43 § 4 kohta, hallintosääntö 9 §

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus päättää:

1. todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukainen yhteistoimintamenettely on käyty ajalla 3.9.2026–15.10.2026 ja yhteistoimintavelvoite on täytetty;
2. todeta, että yhteistoimintaneuvottelut ovat päättyneet erimielisinä 15.10.2026;
3. todeta, että sopeuttamistoimenpiteiden toimeenpano tapahtuu hallintosäännön ja delegointipäätösten osoittaman toimivallan mukaisesti kunkin toimenpiteen osalta erikseen.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös:

Aluehallitus

26.10.2026

Tiedoksi

Oheisaineisto

Otsikko

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja

Ei-julkinen asiakirja